

LÉKÁRNÍKŮV SVĚT (2. část)

(Ch. P. Erxleben, E. Erxleben, jedovaté rostliny přírodního parku)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a příroda

Výstupy RVP: 1. stupeň:
Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.
Žák porovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík.

Výstupy RVP: 2. stupeň
Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

Věk: 4. – 7. třída

Anotace: **Žáci se dozví základní informace o vybavení staré lékárny a naučí se, jak důležité je rozeznávat jedlé a jedovaté plody rostlin.**

Časová dotace: 1 x 45 minut

Pomůcky: pracovní list „Eda a jedovaté rostliny“, psací potřeby, pastelky

POSTUP

Žáci si přečtou text „Eda a jedovaté rostliny“ (příběh o synovi CH. P. Erxlebena je smyšlený, i když syna Eduarda, který se stal později lékárníkem, měl a všechny jedovaté rostliny v okolí Lanškrouna rostou).

Dále žáci postupují podle pokynů v pracovním listě.

Příprava před hodinou:

Vyučující rozmístí po třídě před hodinou lístečky (lístečky k nastříhání viz dále). Žáci odpoví na otázku, co to byly stojatky, o kterých se dočetli v textu – najdou lístečky rozmístěné po třídě, pokusí se z nich vytvořit větu (vysvětlení, co jsou to stojatky).

Teoretickou část najdete v lekci Po stopách staré lékárny.

Kresby: Lucie Krátká

PŘEČTI SI TEXT:

Eda a jedovaté rostliny

Eda se nudil. Venku pršelo, za kamarády nemohl, doma nikdo. Rozhodl se, že si dá aspoň něco k snědku. Po cestě do kuchyně ho zastavil pohled na pootevřené dveře do otcovy lékárny. Otec asi spěchal, vždycky je zamyká... Neodolal a vešel. Přivítaly ho stojatky, krabičky s léky, lékárnické váhy a vůně pro lékárnu tak typická. Světlo svícnu dodávalo místnosti tajuplné kouzlo. Po chvíli spatřil na otcově stole známé bobulky. Vždyť to jsou borůvky, rybíz a snad i brusinky! V mžiku byl u nich, nabral si do cínové nádoby a v tom se ozvalo: „Ne! Okamžitě to polož!“ Otcův hlas zněl děsivě. Eda upustil nádobku a utekl, jak nejrychleji uměl. Ve svém pokoji se schoval pod peřinu a čekal, co se bude dít. Otec přišel za hodinu a přikázal Edovi, aby se přestal schovávat. Eda byl sice stále vystrašený, ale poslechl. Otec mu řekl: „Dnes jsem poznal, jak velkou chybu jsem udělal, že jsem tě dosud nenaučil nic o jedovatých rostlinách. Mohl ses otrávit. Od zítřka tě začnu učit, aby se to už nikdy neopakovalo.“ A tak se taky stalo. Eda se to nakonec naučil tak dobře, že se stal lékárníkem stejně jako otec.

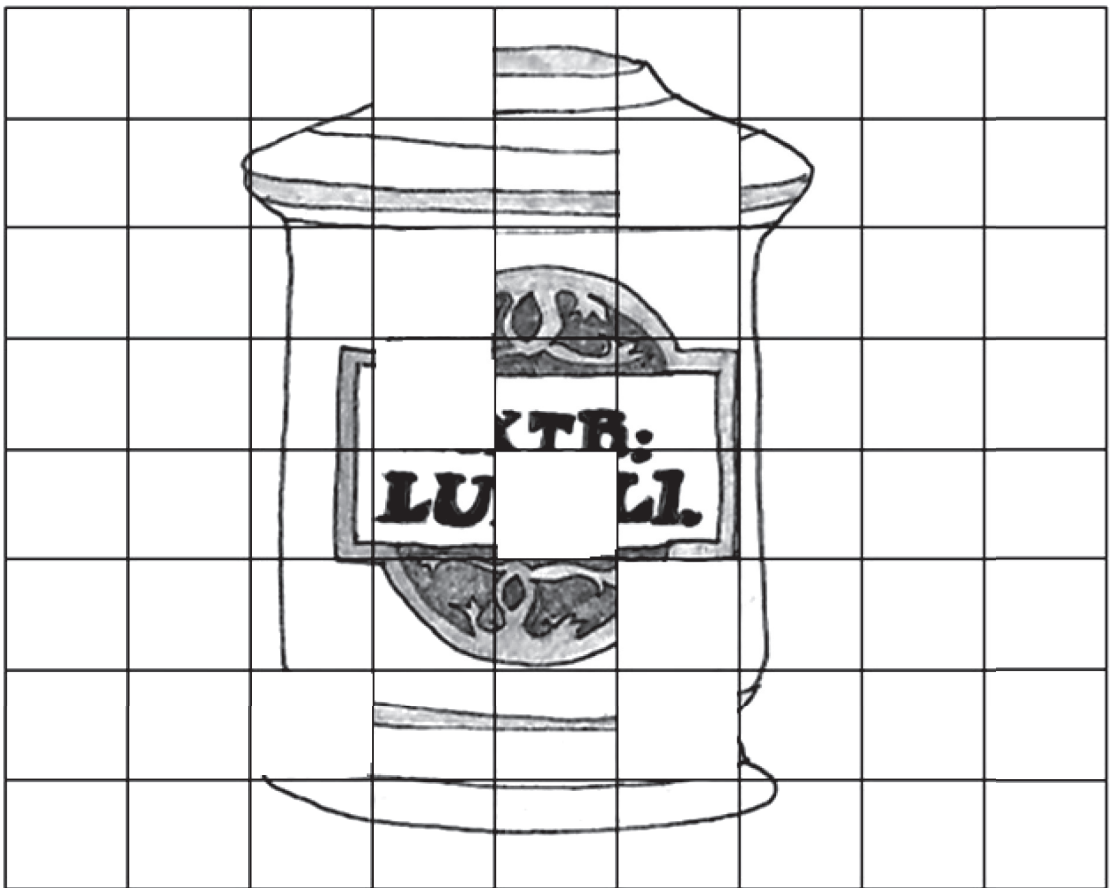
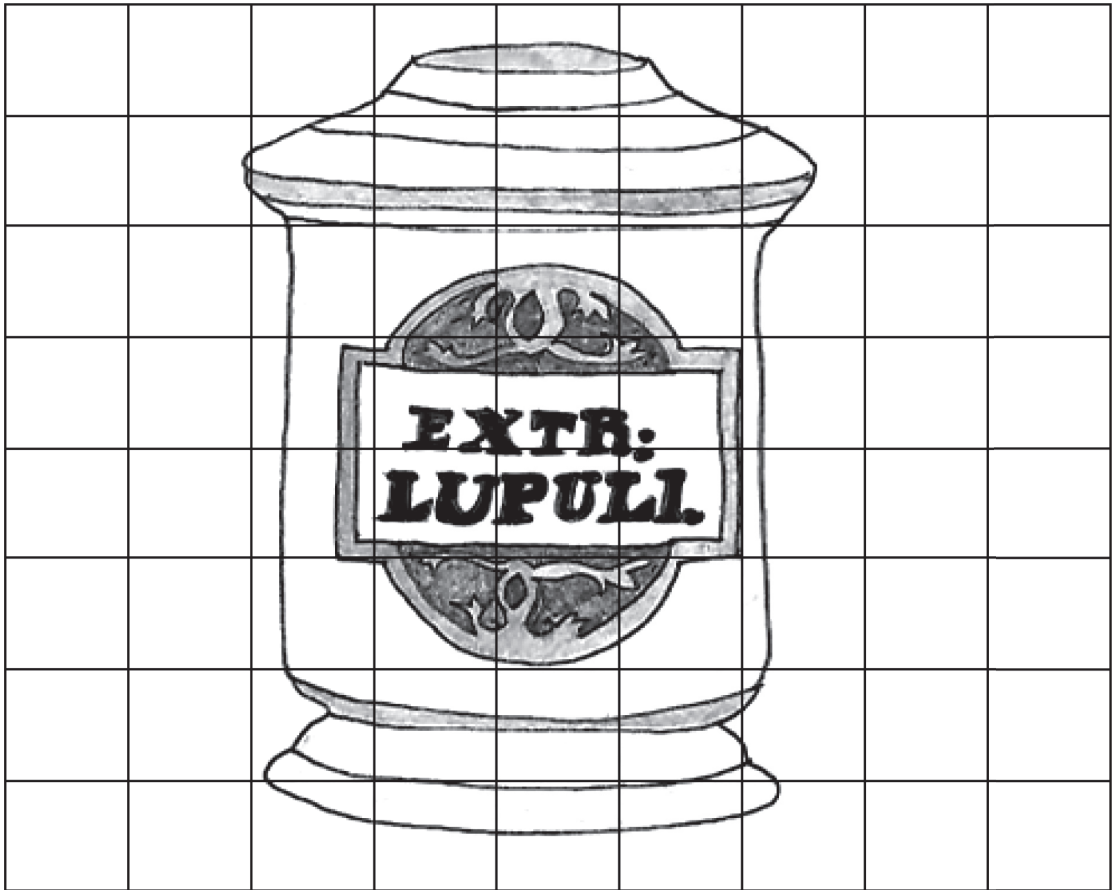
1. Podtrhej v textu věci, které patřily k vybavení lékárny. Řekni, k čemu sloužily. K čemu byly dobré stojatky, vyřešíš během dalšího úkolu.
2. Hledej po třídě lístečky (6). Ve chvíli, kdy budeš mít všechny, pokus se z nich vytvořit větu. Odpověď na to, co to byly stojatky, bude rázem na světě.

STOJATKY BYLY

---

3. Zkus podle vzoru dokreslit obrázek stojatky.

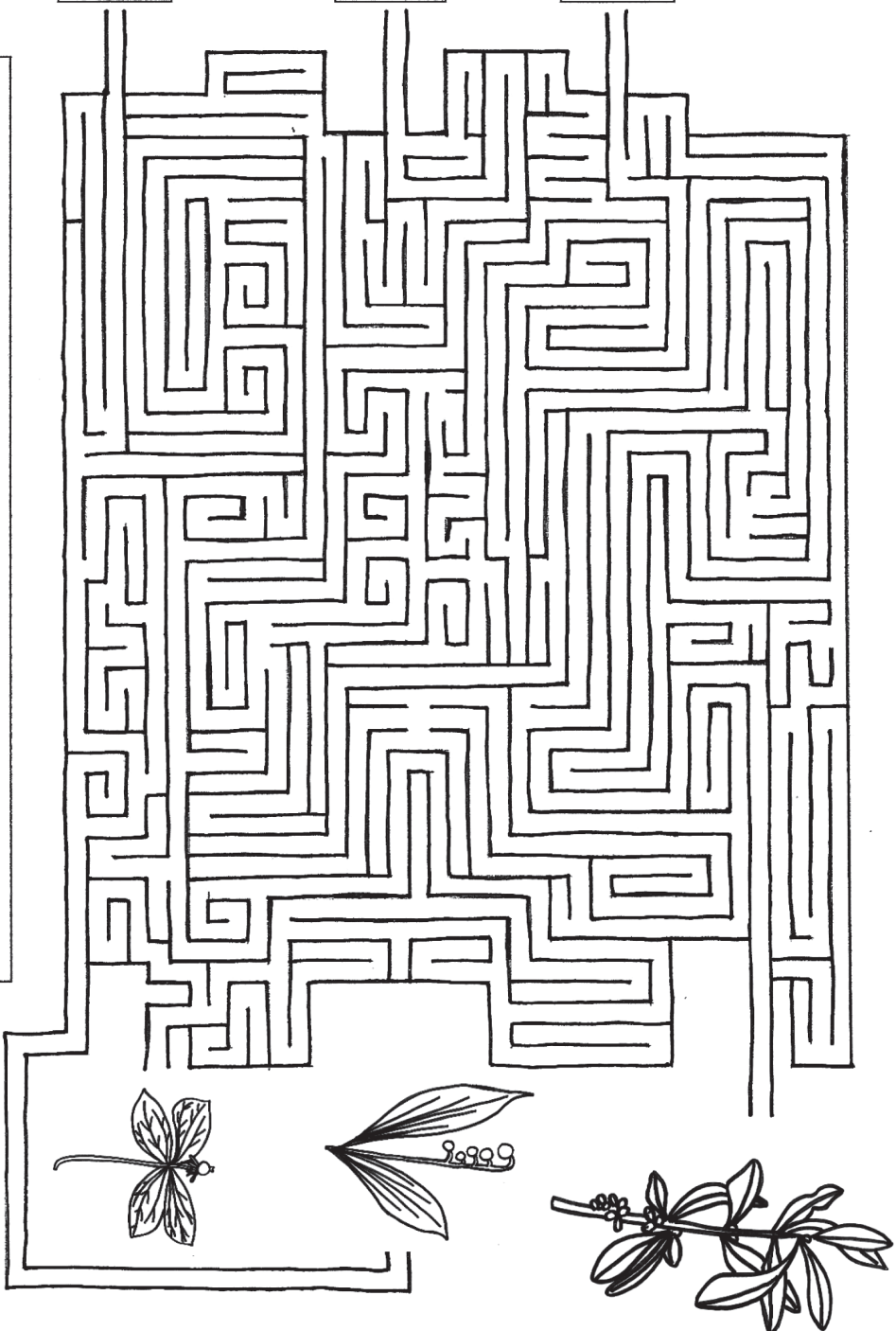

Eda si spletlí jedlé plody borůvek, rybízu a brusinek s bobulemi tří jedovatých rostlin. Zjistí při cestě bludištěm, které to jsou, vybarví plody a napíše, jak si myslíš, že to Eda popletl.

Lýkovec jedovatý
(červené plody)

Vrani oko čtyřlísté
(černomodré plody)

Konvalinka vonná
(červené plody)

Edovy omylly:

JEDLÁ BORŮVKA X JEDOVATÉ

JEDLÝ ČERVENÝ RYBÍZ X JEDOVATÝ

JEDLÁ BRUSINKA X JEDOVATÁ

Lístečky na nastříhání:

NÁDOBY
K UCHOVÁVÁNÍ
LÉČIV
NAPŘÍKLAD
SUŠENÝCH
ROSTLIN

ŘEŠENÍ

Věci, které se nacházely ve starých lékárnách: stojatky, krabičky s léky, lékárnické váhy, popř. cínová nádobka, svícen (kresby viz lekce Po stopách staré lékárny).

Stojatky = nádoby k uchování léčiv, například sušených rostlin.

Edovy omyly:

JEDLÁ BORŮVKA X JEDOVIATÉ VRANÍ OKO ČTYŘLISTÉ (černomodré plody, obrázek dole)

JEDLÝ ČERVENÝ RYBÍZ X JEDOVATÝ LÝKOVEC JEDOVATÝ (červené plody, obrázek nahoře)

JEDLÁ BRUSINKA X JEDOVATÁ KONVALINKA VONNÁ (červené plody, obrázek uprostřed)